

Sygn. akt III AUa 197/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 kwietnia 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Elżbieta Czaja (spr.)
Sędziowie:	SA Elżbieta Gawda SA Teresa Czekaj
Protokolant: sekr. sądowy Bożena Karczmarz	

po rozpoznaniu w dniu 11 kwietnia 2013 r. w Lublinie

sprawy K. T.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w L.

o prawo do emerytury

na skutek apelacji wnioskodawcy K. T.

od wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie

z dnia 13 grudnia 2012 r. sygn. akt VIII U 2400/12

oddala apelację.

Sygn. akt III AUa 197/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 18 kwietnia 2012 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. odmówił K. T. prawa do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. W uzasadnieniu wskazano, że wnioskodawca nie udokumentował wymaganego, co najmniej 15-letniego okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, a jedynie 11 lat, 6 miesięcy i 4 dni okresu pracy w takich warunkach.

W odwołaniu K. T. wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji i przyznanie prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym. Wskazywał, iż od 1977 roku do 1986 roku wykonywał pracę w warunkach szczególnych jako mechanik i spawacz.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie.

Wyrokiem z dnia 13 grudnia 2012 roku sąd Okręgowy w Lublinie oddalił odwołanie.

Podstawą wyroku były następujące ustalenia:

K. T. urodził się(...)

W dniu 19 marca 2012 roku złożył wniosek o ustalenie prawa do emerytury. Dołączył do niego kwestionariusz dotyczący okresów składkowych i nieskładkowych, świadectwo wykonywania prac w szczególnych z dnia 10 kwietnia 2012 roku wystawione przez Przedsiębiorstwo (...) Spółkę Akcyjną w P. wraz z załącznikiem. Z jego treści wynikało, że K. T. był zatrudniony w wymienionym przedsiębiorstwie od 28 stycznia 1976 roku do 31 grudnia 2011 roku w pełnym wymiarze czasu pracy. Od 1 lipca 1977 roku do 31 grudnia 2011 roku zajmował stanowisko maszynisty zespołu maszyn do produkcji mas bitumicznych. Produkcja masy odbywała się w sezonie robót drogowych w następujących okresach: od 1 lipca 1977 roku do 31 października 1977 roku, od 1 kwietnia 1978 roku do 31 października 1978 roku, od 1 kwietnia 1979 roku do 31 października 1979 roku, od 1 kwietnia 1980 roku do 31 października 1980 roku, od 1 kwietnia 1981 roku do 31 października 1981 roku, od 1 kwietnia 1982 roku do 31 października 1982 roku, od 1 kwietnia 1983 roku do 31 października 1983 roku, od 1 kwietnia 1984 roku do 31 października 1984 roku, od 1 kwietnia 1985 roku do 31 października 1985 roku, od 1 kwietnia 1986 roku do 14 listopada 1986 roku, od 1 kwietnia 1987 roku do 10 listopada 1987 roku, od 7 kwietnia 1988 roku do 5 grudnia 1988 roku, od 29 marca 1989 roku do 16 października 1989 roku, od 22 maja 1990 roku do 30 listopada 1990 roku, od 15 lipca 1991 roku do 7 listopada 1991 roku, od 27 maja 1992 roku do 25 września 1992 roku, od 14 czerwca 1993 roku do 25 października 1993 roku, od 9 maja 1994 roku do 29 listopada 1994 roku, od 4 maja 1995 roku do 28 listopada 1995 roku, od 17 kwietnia 1996 roku do 18 listopada 1996 roku, od 15 maja 1997 roku do 22 września 1997 roku, od 22 kwietnia 1998 roku do 6 października 1998 roku, od 15 marca 1999 roku do 10 lipca 1999 roku. Stanowisko wnioskodawcy wymienione zostało w wykazie A, dziale V, poz. 3 pkt 23 załącznika numer 1 do Zarządzenia numer 64 Ministra Komunikacji z 29 czerwca 1983 roku (Dz. Urz. MK. Nr 10, poz. 77) (k. 21-22 a.s.).

Na podstawie przedłożonych dokumentów Zakład Ubezpieczeń Społecznych uznał za udowodniony na dzień 1 stycznia 1999 roku staż ubezpieczeniowy wynoszący łącznie 26 lat, 11 miesięcy i 2 dni okresów składkowych i nieskładkowych, w tym 11 lat, 6 miesięcy i 4 dni okresów pracy w warunkach szczególnych. Organ rentowy uznał, że wnioskodawca wykonywał pracę w warunkach szczególnych w okresach wskazanych w załączniku do świadectwa pracy. W dniu 18 kwietnia 2012 roku organ rentowy wydał zaskarżoną w niniejszym postępowaniu decyzję.

W toku postępowania wnioskodawca wskazywał, że od 1976 roku do 1986 roku również poza okresami wskazanymi przez pracodawcę uczestniczył przy produkcji masy bitumicznej.

Sąd ustalił, że w dniu 2 stycznia 1975 roku K. T. został zatrudniony w Wytwórni (...) w W. na stanowisku ładowacza materiałów budowlanych. Obowiązki wynikające z zatrudnienia wnioskodawca wykonywał do 27 stycznia 1976 roku. Na zajmowanym stanowisku ładował przy użyciu łopaty mączkę wapienną do produkcji masy bitumicznej. W okresie od 28 stycznia 1976 roku do 31 grudnia 2011 roku wnioskodawca pozostawał w zatrudnieniu w Przedsiębiorstwie (...) Spółce Akcyjnej. Do 31 grudnia 1976 roku wykonywał obowiązki na stanowisku ładowacza materiałów w budowlanych, z dniem 1 stycznia 1977 roku otrzymał angaż na stanowisku pomocnika operatora. Jako ładowacz odwołujący dozował kruszywo, zasypywał mączkę wapienną, podgrzewał smołę, sprzątał i wywoził zanieczyszczenia spod maszyny, a jako pomocnik operatora dodatkowo obsługiwał otaczarkę na zmianę z maszynistą. W maju 1977 roku odwołujący uzyskał uprawnienia operatora maszyn do produkcji mas bitumicznych i z dniem 1 lipca 1977 roku otrzymał angaż na stanowisku maszynisty maszyn do produkcji mas bitumicznych.

Produkcja masy bitumicznej była wykonywana sezonowo, odbywała się w okresie dodatnich temperatur. Na stanowisku operatora K. T. zajmował się obsługą maszyny do produkcji mas bitumicznych. Na okoliczność produkcji masy bitumicznej operatorzy prowadzili karty pracy, z których wynikało, kiedy była ona wykonywana. W

Przedsiębiorstwie nie zachowały się te dokumenty za okres do 1986 roku. Wnioskodawca bezspornie wykonywał czynności na stanowisku maszynisty zespołu maszyn do produkcji mas bitumicznych w okresach: od 1 lipca 1977 roku do 31 października 1977 roku, od 1 kwietnia 1978 roku do 31 października 1978 roku, od 1 kwietnia 1979 roku do 31 października 1979 roku, od 1 kwietnia 1980 roku do 31 października 1980 roku, od 1 kwietnia 1981 roku do 31 października 1981 roku, od 1 kwietnia 1982 roku do 31 października 1982 roku, od 1 kwietnia 1983 roku do 31 października 1983 roku, od 1 kwietnia 1984 roku do 31 października 1984 roku, od 1 kwietnia 1985 roku do 31 października 1985 roku, od 1 kwietnia 1986 roku do 14 listopada 1986 roku, od 1 kwietnia 1987 roku do 10 listopada 1987 roku, od 7 kwietnia 1988 roku do 5 grudnia 1988 roku, od 29 marca 1989 roku do 16 października 1989 roku, od 22 maja 1990 roku do 30 listopada 1990 roku, od 15 lipca 1991 roku do 7 listopada 1991 roku, od 27 maja 1992 roku do 25 września 1992 roku, od 14 czerwca 1993 roku do 25 października 1993 roku, od 9 maja 1994 roku do 29 listopada 1994 roku, od 4 maja 1995 roku do 28 listopada 1995 roku, od 17 maja 1996 roku do 18 listopada 1996 roku, od 15 maja 1997 roku do 22 września 1997 roku, od 22 kwietnia 1998 roku do 6 października 1998 roku, od 15 marca 1999 roku do 10 lipca 1999 roku.

W okresach, kiedy wnioskodawca nie wykonywał czynności na stanowisku operatora, wspólnie z innymi pracownikami przygotowywał maszynę do sezonu. Zajmował się remontem i malowaniem otaczarki (ręcznym lub przy użyciu pistoletu) oraz jej konserwacją. W razie potrzeby wykonywał również prace spawalnicze. Jako mechanik czyścił elementy maszyny, wymieniał łożyska. Remonty te odbywały się na powierzchni, na dworze i w barakowozie. Wytwarzanie masy było uzależnione od warunków pogodowych oraz od zleceń na jej produkcję. Masa bitumiczna musiała być zużyta na bieżąco. O terminach rozpoczęcia i zakończenia produkcji decydował kierownik wytwórni. W trakcie produkcji masy bitumicznej wnioskodawca często pracował w godzinach nadliczbowych, czasami od godziny 3-5 rano, po 14-16 godzin dziennie. K. T. był wynagradzany według stawki godzinowej. Również w okresach, gdy produkcja nie była wykonywana, zdarzało się, że odwołujący pracował w godzinach nadliczbowych przy remoncie maszyny.

W zakwestionowanym przez wnioskodawcę okresie od 1976-1986 w miesiącach od lutego do kwietnia 1976 roku, od stycznia do kwietnia 1977 roku, w lutym 1979 roku, w styczniu, listopadzie i grudniu 1981 roku, w styczniu i lutym 1982 roku, od stycznia do marca i w grudniu 1983 roku, styczniu, lutym i grudniu 1984 roku, od stycznia do marca 1985 roku, w styczniu i kwietniu 1986 roku wnioskodawca nie był wynagradzany za wykonywanie pracy w godzinach nadliczbowych. W lutym 1978 roku nie była prowadzona produkcja masy bitumicznej. K. T. był wynagradzany za wykonywanie pracy w godzinach nadliczbowych w 1976 roku w miesiącach: maju, czerwcu, wrześniu, październiku, listopadzie, grudniu; w 1977 roku od maja do lipca i od września do grudnia; w 1978 roku w styczniu, w marcu, kwietniu i od czerwca do grudnia; w 1979 roku od marca do grudnia; w 1980 roku od stycznia do lipca i w grudniu, w 1981 roku od lutego do maja, od lipca do października; w 1982 roku od marca do grudnia, w 1983 roku od kwietnia do listopada, w 1984 roku od marca do listopada; w 1985 roku od kwietnia do grudnia, w 1986 roku w lutym, marcu, od maja do grudnia.

We wskazanych wyżej okresach K. T. nie otrzymywał dodatku za pracę w warunkach szczególnych. Z dniem 1 grudnia 1992 roku wnioskodawca otrzymał angaż na stanowisku maszynisty zespołu maszyn do produkcji mas bitumicznych oraz okresowo dozorcę, z dniem 1 listopada 1998 roku otrzymał angaż na stanowisku dozorcę.

Sąd uznał, że dokumenty zawarte w aktach osobowych w postaci angaży jednoznacznie wskazywały na charakter zatrudnienia odwołującego. Akta osobowe były kompletne i starannie prowadzone. Dokumenty sporządzone przez zakład pracy nie nosiły śladów poprawek, a ich treść, w powiązaniu z zeznaniami wnioskodawcy nie budziła wątpliwości i nie była kwestionowana przez strony. Z treści zachowanych list płac nie wynikało przy tym, by wnioskodawca pobierał dodatek z tytułu pracy w warunkach szkodliwych. Analiza kart płacy nie potwierdziła przy tym pobierania takiego dodatku, choć wiele składników wynagrodzenia zostało w nich szczegółowo wymienionych (dodatki stażowe czy dodatki za godziny nadliczbowe).

Świadek Z. B. pracował w (...) we W. od 21 października 1974 roku do 21 stycznia 1976 roku na stanowisku technika, następnie przejął obowiązki kierownika wytwórni mas bitumicznych do 28 lutego 1987 roku. To na podstawie danych

przedstawionych przez tego świadka pracodawca sporządził wykaz pracy wnioskodawcy za okres do 14 listopada 1986 roku.

R. T. pracował w tym przedsiębiorstwie od 1974 roku do 2011 roku na stanowiskach: pomocnika maszynisty przy produkcji mas bitumicznych, od 1975 roku do 1984 roku jako maszynista. Ponownie został zatrudniony w tym przedsiębiorstwie w 1987 roku na stanowisku kierownika wytwórni mas bitumicznych. Świadek Z. B. wskazywał, że w okresach, kiedy wnioskodawca pracował przy produkcji masy bitumicznej otrzymywał wynagrodzenie według stawki godzinowej oraz premię, wynagrodzenie za godziny nadliczbowe, a także dodatek za pracę w warunkach szkodliwych. Sugerował przy tym, że listy płac oraz zaznaczone w nich wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych mogłyby pozwolić na ustalenie, w których miesiącach wnioskodawca wykonywał pracę w warunkach szczególnych. Równocześnie świadek przyznał, że w okresie, kiedy wnioskodawca nie pracował przy naprawie maszyny do produkcji masy bitumicznej, jego wynagrodzenie obejmowało wynagrodzenie za 8 godzin pracy, premię oraz wynagrodzenie za godziny nadliczbowe. Nie otrzymywał wówczas dodatku za pracę w warunkach szkodliwych. Na okoliczność pobierania dodatku za pracę w warunkach szkodliwych powoływał się również wnioskodawca. Z treści list płac wynikało jednak, że w kwestionowanym przez niego okresie w listach płac nie został wyszczególniony dodatek z tytułu pracy w warunkach szkodliwych i wnioskodawca takiego dodatku nie otrzymywał.

Z przedłożonego świadectwa pracy w szczególnych warunkach, które Sąd Okręgowy obdarzył w całości wiarą wynikało, że pracodawca uznał za pracę wykonywaną w szczególnych warunkach okresy zatrudnienia dokładnie w nim wymienione. Całokształt materiału dowodowego nie uprawniał jednak do przyjęcia, że praca wykonywana przez K. T. w okresach nie wymienionych w tym świadectwie, była pracą w szczególnych warunkach, zważywszy na posiadaną dokumentację osobową. Wnioskodawca wskazywał przy tym, że taką pracę wykonywał w okresach zimowych w latach 1976-1986.

Nie przesądziły o takiej okoliczności zeznania świadków. Przesłuchany na powyższą okoliczność Z. B. nie potrafił w sposób jednoznaczny wskazać, w którym z okresów zatrudnienia wnioskodawca pracował dłużej, aniżeli wynikało to z wykazów. Wywodził jedynie, że każdego roku pracowano dłużej, niż wynikało to z wykazów (choć wcześniej sam sporządził wykaz okresów pracy przy produkcji masy bitumicznej do 14 listopada 1986 roku). Nie zasługują w tym zakresie na wiarę jako nie znajdujące potwierdzenia w innych dowodach zeznania świadka R. T., który wskazywał, że w okresie od 1974 roku do 1984 roku produkcja odbywała się do końca grudnia z uwagi na inny sposób i inny skład masy smołowej. Ostatniej okoliczności zaprzeczył Z. B., który był kierownikiem. Jak zeznawał Z. B. (co przyznał również K. T.), wnioskodawca otrzymywał wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych nie tylko w okresie, gdy pracował przy produkcji masy bitumicznej, ale także w okresach, gdy zajmował się naprawą maszyny, a produkcja taka nie była prowadzona. Analiza powyższych zeznań prowadzi więc do wniosku, że K. T. nie wykazał w których okresach (prócz wykazanych w ewidencji prac wykonywanych w szczególnych warunkach k. 34-35 akt osobowych cz. B), wykonywał dodatkowo pracę w szczególnych warunkach.

Z zeznań świadków wynikało przy tym, że w okresach gdy nie produkowano masy bitumicznej wnioskodawca zajmował się głównie naprawą otaczarki jako mechanik. Bieżąca naprawa, konserwacja, malowanie czy ewentualne prace spawalnicze przy maszynie były wykonywane w większości na dworze i w ciągu jednej dniówki roboczej wnioskodawca wykonywał różne czynności. Okoliczność tą przyznał również odwołujący.

Sąd uznał, że odwołanie wnioskodawcy nie jest zasadne i nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 184 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t. j. Dz. U. 2009, Nr 153, poz. 1227 ze zm.) mężczyznom urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 65 lat dla mężczyzn oraz okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27. Emerytura taka przysługuje pod warunkiem nie przystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym

funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa oraz rozwiązania stosunku pracy, w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem.

Według art. 32 ust. 2 cytowanego artykułu za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia. Ustęp 4 cytowanej normy prawnej stanowi natomiast, że wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie, których osobom wymienionym w ust. 2 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych.

Zgodnie z § 2 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Według § 3 cytowanego rozporządzenia okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury, zwany dalej „wymaganym okresem zatrudnienia”, uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczanymi do okresów zatrudnienia. Natomiast § 4 ust. 1 rozporządzenia stanowi, że pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn, ma wymagany okres zatrudnienia, w tym, co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Bezspornym jest, że wnioskodawca nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego, w dniu 4 czerwca 2011 roku ukończył 60 lat, w dacie wydania decyzji miał rozwiązany stosunek pracy i na dzień 1 stycznia 1999 roku legitymował się, co najmniej 25-letnim stażem pracy.

Dokonując oceny, czy wykonywaną przez K. T. pracę w spornym okresie należy zakwalifikować jako pracę w szczególnych warunkach, Sąd podkreślił, że występując do organu rentowego o przyznanie świadczenia wnioskodawca przedłożył świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach, które zostało uwzględnione przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

W toku postępowania wnioskodawca wywodził, że również w okresach w nim nie wymienionych (w jego ocenie, w latach 1976- 1986) stale i w pełnym wymiarze czasu wykonywał prace w warunkach szczególnych. Tymczasem, z zeznań wnioskodawcy i świadków oraz z dołączonej dokumentacji osobowej i list płac nie wynikało jednoznacznie, by wnioskodawca wykonywał taką pracę w okresach zimowych. W świetle jego zeznań oraz świadków nie jest tym samym możliwe uznanie, że odwołujący wykonywał takie prace poza sezonem robót drogowych.

Sąd podkreślił, że prawo do wcześniejszej emerytury za pracę w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze stanowi wyjątkowe rozwiązanie w systemie emerytalnym, stąd jego wykładnia winna być ścisła. Odnosi się to również do normatywnego rozumienia stanowisk pracy, na których wykonywano taką pracę.

Jak zauważył to Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 1 czerwca 2010 roku, II UK 21/10, Lex nr 619638 dla oceny, czy pracownik pracował w szczególnych warunkach, nie ma istotnego znaczenia nazwa zajmowanego przez niego stanowiska, tylko rodzaj powierzonej mu pracy. Praca w szczególnych warunkach to praca wykonywana stale (codziennie) i w pełnym wymiarze czasu pracy (przez 8 godzin dziennie, jeżeli pracownika obowiązuje taki wymiar czasu pracy) w warunkach pozwalających na uznanie jej za jeden z rodzajów pracy wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Sąd zaznaczył że możliwa jest sytuacja, kiedy ubezpieczony w jednym okresie wykonuje prace wymienione w różnych (kilku) pozycjach załącznika do powyższego rozporządzenia, przy czym łącznie wszystkie te obowiązki pracownicze są wykonywane stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Taki okres zatrudnienia również podlega uwzględnieniu do

stażu pracy wykonywanej w warunkach szczególnych (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 stycznia 2012 roku, II UK 103/11, Lex nr 1130388). Oznacza to jednak, że pracownik nie ma powierzonych innych obowiązków jak tylko te, które dotyczą pracy w szczególnych warunkach (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 marca 2009 roku, I PK 194/08, Lex nr 528152, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 listopada 2000 roku, II UKN 39/00, OSNP 2002/11/272). W rozpoznawanej sprawie rzeczywisty zakres obowiązków odwołującego i charakter jego pracy w okresach poza uznanymi przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. nie pozwala na ustalenie, że wnioskodawca stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał czynności określone w wykazie A rozporządzenia, a wymienione: w dziale XIV, poz. 16, gdyż prace przy naprawie otaczarki nie były przez K. T. wykonywane w kanale remontowym. Wnioskodawca nie wykonywał również stale czynności spawalniczych, wymienionych w wykazie A, dziale XIV, poz. 12, a także w dziale XIV, poz. 14 rozporządzenia, to jest prac przy naprawie pomp wtryskowych, wtryskiwaczy i gaźników do silników spalinowych czy w dziale XIV, poz. 17 polegających na lakierowaniu ręcznym lub natryskowym - nie zhermetyzowanym. Również w okresie do czasu powierzenia stanowiska operatora maszyny do produkcji masy bitumicznej brak podstaw do uznania tej pracy jako pracy w szczególnych warunkach (uwzględnienie tego okresu nie powodowałoby jeszcze spełnienia warunku 15 lat pracy w szczególnych warunkach), ponieważ wnioskodawca będąc zatrudnionym na stanowisku ładowacza oprócz ładowania materiałów sypkich, a jako pomocnik operatora oprócz obsługiwaniania maszyny do produkcji masy bitumicznej wykonywał także inne czynności nie stanowiące pracy w szczególnych warunkach.

Wyżej wskazane okoliczności powodują, że K. T. nie spełnia warunków do przyznania świadczenia na podstawie art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, nie legitymuje się bowiem piętnastoletnim okresem zatrudnienia w szczególnych warunkach.

Z tych względów, na mocy powołanych przepisów oraz art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji wyroku.

Apelację od powyższego wyroku złożył wnioskodawca zaskarżając wyrok w całości, zarzucając, że Sąd I instancji nie wziął pod uwagę jego pracy w okresie zimowym gdy codziennie pracował w minusowych temperaturach, jako mechanik i spawacz .

Podnosząc powyższe wniósł w zmianę zaskarżonego wyroku, zaliczenie całego okresu zatrudnienia jako pracy w warunkach szczególnych od 1 lipca 1977 do 31 października 1998 i przyznanie prawa do emerytury stosownie do złożonego wniosku.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd Apelacyjny podziela ustalenia faktyczne i aprobuje argumentację prawną przedstawioną w motywach zaskarżonego wyroku a więc nie zachodzi potrzeba ich szczególnego powtarzania.

Sąd I instancji poczynił prawidłowe ustalenia faktyczne, wyprowadził z nich słuszne wnioski i prawidłowo zastosował obowiązujące przepisy prawa materialnego.

Niezwykle lakoniczne zarzuty apelacji, które sprowadzając się do kwestionowania oceny zebranego materiału dowodowego nie są zasadne. Sąd Okręgowy przeprowadził bardzo dokładne i wnikliwe postępowanie dowodowe, przede wszystkim z zeznań wnioskodawcy oraz świadków, którzy razem z nim byli zatrudnieni w spornych okresach , jak również ze złożonej dokumentacji i prawidłowo przyjął, że zebrany w sprawie materiał dowodowy nie daje podstaw do ustalenia, że K. T. wykonywał pracę w warunkach szczególnych w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozmiarze skutkującym przyznanie emerytury w wieku obniżonym.

Nie można bowiem zaliczyć ubezpieczonemu jako pracy w warunkach szczególnych zatrudnienia na stanowisku mechanika, a jak sam wnioskodawca podnosi w okresach zimowych taką pracę wykonywał.

Podkreślenia wymaga przede wszystkim fakt, że świadectwo wykonywania prac w szczególnych z dnia 10 kwietnia 2012 roku wystawione przez Przedsiębiorstwo (...) Spółkę Akcyjną w P. wraz z załącznikiem potwierdza zatrudnienie wnioskodawcy w wymienionym przedsiębiorstwie od 28 stycznia 1976 roku do 31 grudnia 2011 roku w pełnym wymiarze czasu pracy, w tym od 1 lipca 1977 roku do 31 grudnia 2011 roku na stanowisku maszynisty zespołu maszyn do produkcji mas bitumicznych. Załącznik do wyżej wymienionego świadectwa szczegółowo określa okresy zatrudnienia na stanowisku maszynisty zespołu maszyn do produkcji mas bitumicznych bowiem produkcja masy odbywała się w sezonie robót drogowych i tylko te okresy, kiedy praca w tym charakterze była rzeczywiście świadczona mogły zostać uznane jako praca w warunkach szczególnych. Wytwarzanie masy było uzależnione od warunków pogodowych oraz od zleceń na jej produkcję, bowiem masa bitumiczna musiała być zużywana na bieżąco.

Prawidłowość i rzetelność wystawionego świadectwa nie została skutecznie podważona przez wnioskodawcę, który nie udowodnił, że poza okresami w nim wymienionymi wykonywał pracę w warunkach szczególnych. Tak więc w rozpoznawanej sprawie rzeczywisty zakres obowiązków odwołującego po dniu 1 lipca 1977 roku i charakter jego pracy w okresach poza wskazanymi przez pracodawcę i uznanymi przez organ rentowy nie pozwala na ustalenie, że stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał czynności określone w wykazie A cytowanego rozporządzenia.

W okresach, poza sezonem robót drogowych, a więc nie ujętych w świadectwie pracy, kiedy wnioskodawca nie wykonywał czynności na stanowisku operatora, wspólnie z innymi pracownikami przygotowywał maszynę do sezonu. Zajmował się remontem i malowaniem otaczarki (ręcznym lub przy użyciu pistoletu) oraz jej konserwacją. W razie potrzeby wykonywał również prace spawalnicze. Jako mechanik czyścił elementy maszyny, wymieniał łożyska. Remonty te odbywały się na powierzchni, na dworze i w barakowozie. Prace przy naprawie otaczarki nie były przez K. T. wykonywane w kanale remontowym. Wnioskodawca nie wykonywał również stale czynności spawalniczych, wymienionych w wykazie A, dziale XIV, poz. 12 rozporządzenia.

Wyżej wskazane okoliczności powodują, że K. T. nie spełnia warunków do przyznania świadczenia na podstawie art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, nie udowodnił bowiem piętnastoletniego okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach.

Sąd Najwyższy wielokrotnie wskazywał, a Sąd Apelacyjny podziela to stanowisko, że z przywileju przejścia na emeryturę w niższym wieku emerytalnym, przysługującego pracownikom zatrudnionym w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, mogą korzystać wyłącznie pracownicy, którzy byli rzeczywiście zatrudnieni stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w szkodliwych warunkach pracy (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia: 15 grudnia 1997 r., II UKN 417/97, OSNP 1998/21/638; 21 listopada 2001 r., II UKN 598/00, OSNP 2003/17/419; 4 czerwca 2008 r., II UK 306/07, lex nr 494129).

Oznacza to, że nie jest dopuszczalne uwzględnianie przy ustalaniu okresów pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze pracy wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, wymaganych do nabycia prawa do emerytury w niższym wieku emerytalnym, innych równocześnie wykonywanych prac w ramach dobowej miary czasu pracy, które nie oddziaływały szkodliwie na organizm pracownika, przez co tak zatrudniony nie spełniał koniecznego warunku dla uzyskania wcześniejszych uprawnień emerytalnych, jakim było stale wykonywanie pracy szkodliwej w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na zajmowanym stanowisku pracy.

Praca w szczególnych warunkach to praca wykonywana stale (codziennie) i w pełnym wymiarze czasu pracy (przez 8 godzin dziennie, jeżeli pracownika obowiązuje taki wymiar czasu pracy) w warunkach pozwalających na uznanie jej za jeden z rodzajów pracy wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.). – wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2012 r. (III UK 92/11 LEX nr 1215158).

W tym stanie rzeczy apelacja stanowi jedynie polemikę z prawidłowymi ustaleniami i rozważaniami Sądu I instancji.

Mając powyższe na uwadze, na mocy art. 385 k.p.c. Sąd Apelacyjny orzekł jak w sentencji.